L. 16. Rok 1885.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną zła. 1, składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Rada miasta.

Posiedzenie zwyczajne (24. kad. VII.) z dnia 2. lipca 1885. r.

Przewodniczący: Dr. Szlachtowski, Prezydent miasta.

Obecnych Radców łącznie z I. Vice-Prezydentem miasta 41. Radców 18 nieobecność swoją na tém posiedzeniu usprawiedliwiło.

Na wstępie posiedzenia podał Sekretarz do wiadomości Rady 10 pism mniejszéj wagi, które właściwym Sekcyom do załatwienia przekazane zostały. —

Na wniosek Przewodniczącego otrzymał r. m. Zaremba Karol sześciotygodniowy urlop. —

Rada udziela również Prezydentowi miasta jednomiesięczny urlop od czynności urzędowych. —

Sekretarz podaje w dalszym ciągu do wiadomości Rady, że w miesiącu czerwcu odbyły posiedzeń:

Sekcya I. 5.
„ II. 1.
„ III. 1.
„ IV. 2.
„ V. 1.
Komisya przemysłowa łącznie z Sekcyą szkolną 2.
Komisya kanałowa 1.
„ brukowa 1.
„ gazowa 1.

Przed przystąpieniem do obrad nad sprawami porządku dziennego, wniósł **r. m. Dr. Bochenek** pisemną interpelacyę do Prezydenta miasta w treści, czy wiadomo temuż, jakie było zachowanie się straży ratunkowéj miejskiéj, przy nieszczęśliwym wypadku utonięcia w Wiśle ś. p. Józefa Wlassaka, ucznia gimnazyalnego, w dniu 28. czerwca b. r. a w szczególności, jaki udział wzięła taż straż w akcyi ratunkowéj; — czy mianowicie zamierzała rzucić się w wodę, dla przyjścia tonącemu ze skuteczną pomocą?

Z upoważnienia Przewodniczącego, udzielił w sprawie téj II. Vice-Prezydent miasta Dr. Schmidt następującego wyjaśnienia:

„Z powodu tego nieszczęśliwego wypadku, zarządził Magistrat dochodzenie, które wykazało, iż uczeń Józef Wlassak wypożyczył łódkę od chłopca Weroniki Górniakowéj, która od Magistratu otrzymała koncessyę na utrzymywanie na brzegu Wisły 10 łódek.

Wlassak wpadł do wody w skutek uderzenia łódki o łazienki Leśniowskiéj. Z pomocą pospieszył mu na łodzi przewoźnik Sęk; nie mógł go jednak wyratować. Rybak do ratunku wyznaczony, znajdował się wówczas przy ujściu Rudawy do Wisły, i według dochodzenia miał tego nieszczęśliwego wypadku nie widzieć.

Sprawa ta odstąpioną została c. k. Sądowi karnemu; zaś Magistrat ze swéj strony zastanowi się, czyby Górniakowéj nie należało odebrać koncesyi, lub wprowadzić dalsze środki ostrożności“. —

Przy dyskusyi nad interpelacyą r. m. Dra Bochenka, zwrócił również r. m. Dr. Weigel uwagę, na potrzebę zaprowadzenia środków bezpieczeństwa, przy przewożeniu osób na Wiśle pod Zamkiem, któreto przedsiebiorstwo znajduje się obecnie pod zarządem akcyzowym miejskim.

Zaznacza mianowicie r. m. Dr. Weigel fakt, że nadzwyczaj znaczna ilość osób przewozi się za Wisłę, i że służba przewozowa nie ogranicza liczby wsiadających na łodzie, lecz dowolnie zabiera tyle osób, ile ich się tylko zmieścić może. Zachodzi przeto obawa, by nie powtórzył się podobnie nieszczęśliwy wypadek, jak przed kilkunastu laty na przewozie w Czernichowie. Przytém jest także służba przewozowa niegrzeczną wobec publiczności.

Przewodniczący w odpowiedzi na tę ostatnią interpelacyę wyjaśnia, że na przewozie pod Zamkiem stan tego rodzaju, jaki interpelant przedstawia, mógł istnieć dawniéj, a nie obecnie. Zarząd akcyzy miejskiéj bowiem zaprowadza różne ulepszenia dla wygody publiczności, a mianowicie: sprowadził wielką łódź z Czernichowa dla przewożenia (druga zamówiona jest już w robocie); sprawił baryery żelazne na wszystkich łodziach do przewożenia używanych; zrobił dogodny przystęp do wsiadania na łodzie; zaprowadził oświetlenie brzegów i łodzi nocną porą i bacznie ma zwróconą uwagę, by zaprowadzić jeszcze przy przewozie możliwe ulepszenia, jakie doświadczenie w tym względzie nabyte, wskaże. —

R. m. Kieszkowskiego Henryka, postawiony po ukończeniu dyskusyi, samoistny wniosek w osnowie:

„*Poleca się Magistratowi wyszukanie odpowiednich ludzi i wypracowanie instrukcyi dla służby ratunkawéj, z uwzględnieniem wynagrodzenia za śmiały ratunek*“ — w zasadzie przyjęto i odesłano do Komisyi sanitarnéj dla szczegółowego opracowania. —

Ze spraw na porządku dziennym posiedzenia zamieszczonych, uchwalono:

Na wniosek Komisyi przemysłowéj i Sekcyi IVtéj: (*Sprawozdawca r. m. Zaremba*).

Rada miasta uchwala wnieść petycyę do wys. Rządu, z powodu organizacyi Akademii przemysłowo-technicznéj w Krakowie.—

Na wniosek Komisyi przemysłowéj i Sekcyi IVtéj: (*Sprawozdawca r. m. Dr. Bobrzyński*).

Rada miasta uchwala organizacyjny statut szkoły wydziałowéj żeńskiéj, kursu robót kobiecych i kursu handlowego.* —

Do l. $\frac{12162}{V}$

OBWIESZCZENIE.

Magistrat po zbadaniu ponownem przez komisyę głębokości wody, naznacza wzdłuż lewego brzegu Wisły, do połowy szerokości rzeki, te same miejsca jako bezpieczne do kąpieli, które wyszczególniono w obwieszczeniu z dnia 30. maja b. r. l. 12162.

Przypomina się, że na przestrzeni: od ujścia Rudawy, do tamy na Rybykach i poniżéj Skałki, od pieca wapiennego do mostu Podgórskiego, a względnie do łazienek poniżéj mostu, kąpać się nie wolno, z wyjątkiem w łazienkach zamkniętych, jakie się tam znajdują.

Przekraczający ten zakaz karani będą w myśl paragr. 338. kodeksu karnego. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 18. lipca 1885. r.

STATUT
szkoły wydziałowéj żeńskiéj
W KRAKOWIE,

uchwalony na posiedzeniu pełnéj Rady miejskiéj w dniu 2. lipca 1885.

§. 1. Cel szkoły wydziałowéj żeńskiéj wskazany jest artykułem IX. ustawy krajowéj z d. 2. lutego 1885. o urządzeniu szkół wydziałowych.

§. 2. Ze szkołą wydziałową łączą się:
a) kurs dopełniający dla młodzieży dorosłéj;
b) kurs robót kobiecych;
c) kurs handlowy.

§. 3. Szkoła wraz z kursami z nią połączonymi, tworzy organiczną całość i zostaje pod jedną dyrekcyą.

§. 4. Dla wyręczenia dyrektora w czuwaniu nad porządkiem domowym i zdrowiem uczennic, ustanowioną będzie posiadająca kwalifikacyę nauczycielską ochmistrzyni, która za pełnienie tego obowiązku otrzyma pomieszkanie w gmachu szkolnym.

§. 5. Językiem wykładowym szkoły jest język polski. —

* Statut ten zamieszcza się poniżéj.

A. Szkoła wydziałowa.

§. 6. Szkoła wydziałowa, urządzona na podstawie art. VI.—IX. ustawy krajowéj z d. 2. lutego 1885, obejmuje kurs nauki czteroletni, podzielony na cztery klasy.

§. 7. Przyjęcie uczennicy do téjże szkoły nastąpi na podstawie examinu wstępnego, którego przedmiotem będzie nauka wskazana szkole ludowéj pospolitéj, a którego pomyślny wynik zależeć będzie w szczególności od wykazania się biegłością w czytaniu, pisaniu i rachowaniu (w zakresie czterech działań arytmetycznych), oraz pewnością w rozpoznaniu części mowy, ich liczby, przypadku i czasu.

§. 8. Przedmiotem nauki, oprócz przedmiotów wskazanych art. VII. i IX. ustawy krajowéj, będą także języki niemiecki i francuski.

§. 9. Plan nauki układać będą władze szkolne w myśl art. X. ustawy krajowéj.

Liczba godzin nauki nie ma atoli przekraczać 26 godzin tygodniowo.

§. 10. Grono nauczycielskie składają oprócz dyrektora i katechety, czteréj nauczyciele, a względnie nauczycielki z kwalifikacyą do szkół wydziałowych. Dwie posady nauczycielskie obejmować mają grupę I., jedna grupę II. a jedna grupę III. patentu kwalifikacyjnego.

Dyrektor i czteréj nauczyciele mają posady stałe. Katecheta udzielać będzie nauki religii za osobnem wynagrodzeniem. —

B. Kurs dopełniający dla młodzieży dorosłéj.

§. 11. Kurs dopełniający dla młodzieży dorosłéj, urządzony na podstawie art. XII. ustawy krajowéj z d. 2. lutego 1885, ma na celu uzupełnić wykształcenie udzielane przez szkołę wydziałową aż do tego stopnia, którego się wymaga od kobiety z wykształconéj klasy naszego społeczeństwa.

§. 12. Kurs ten będzie dwuletni, podzielony na dwie klasy. Przejście z klasy pierwszéj do drugiéj zależnem jest od uzyskania dobrego postępu, z przedmiotów udzielanych w klasie pierwszéj.

§. 13. Przedmiotem nauki będą:
a) historya literatury polskiéj, niemieckiéj, francuskiéj, oraz niezbędne wiadomości z literatury powszechnéj;
b) geografia;
c) historya polska;
d) historya nowszych czasów;
e) historya sztuk pięknych;
f) rysunki w połączeniu z nauką o stylach;
g) wiadomości z pedagogii, dydaktyki i higieny, o ile są potrzebne przyszłéj matce do wychowywania i wykszałcenia własnych dzieci.

§. 14. Czas nauki w jednéj klasie nie ma przekraczać trzech godzin dziennie i ma być tak rozłożony, ażeby uczennice kursu dopełniającego mogły równocześnie korzystać z kursu robót kobiecych.

§. 15. Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowéj, lub złożenie examinu wstępnego, z nauk w szkole wydziałowéj udzielonych.

§. 16. Kurs dopełniający mieć będzie cechę szkoły średniéj, a nauka udzielana na nim opierać się będzie na podstawie planu szczegółowego, który Sekcya szkolna Rady miasta przyjmie, a c. k. Władza szkolna zatwierdzi.

§. 17. Nauki udzielać będą nauczyciele fachowi, przedstawiani corocznie przez Radę miasta, a zatwierdzani przez c. k. Władzę szkolną, za remuneracyą odpowiednią, przez Radę miasta wyznaczyć się mającą.

§. 18. Nauczyciele ci zbierać się będą pod przewodnictwem dyrektora zakładu na konferencye peryodyczne, stanowić o wszystkiém, co kursu dopełniającego dotyczy, a względnie wnioski swoje Radzie miasta i wyższym władzom przedstawiać.

§. 19. Uczennice kursu dopełniającego składają co pół roku z góry opłatę w kwocie 10 zł. w. a. Suma opłat wpływa do kasy miejskiéj. Sekcyi szkolnéj Rady miasta służy prawo uwolnienia od połowy opłaty uczennic niezamożnych odznaczających się pilnością, a to na przedstawienie dyrekcyi, jednakże liczba uwolnionych nie ma przenosić jednéj trzeciéj ogółu uczennic.

C. Kurs robót kobiecych.

§. 20. Kurs robót kobiecych składa się:

a) z oddziału szycia ręcznego i maszynowego o jednym roku nauki;
b) z oddziału krawieczczyzny o jednym roku nauki;
c) z oddziału robót drutowych, ręcznych i maszynowych, szydełkowych, deskowych, wiązanych i siatkowych, o jednym roku nauki;
d) z oddziału haftu białego i kolorowego, sztucznego i koronkostwa, o jednym roku nauki.

§. 21. Przedmiotem nauki w oddziale szycia (*a*) będzie:

a) rysunek linearny i wolnoręczny;
b) rysunek geometryczny;
c) nauka kroju;
d) rachunek gospodarski i kupiecki;
e) towaroznawstwo;
f) ćwiczenia w szyciu ręczném, maszynowém i wykonywanie robót;
g) metoda Schallenfeldowska.

§. 22. Przedmiotem nauki w oddziale krawieczczyzny (*b*) będzie:

a) rysunek wolnoręczny;
b) krój sukien;
c) rachunek kupiecki i buchalterya;
d) nauka o kolorach i stylach;
e) towaroznawstwo;
f) wykonywanie robót.

§. 23. Przedmiotem nauki w oddziale robót drutowych etc. (*c*) będzie:

a) rysunek linearny i wolnoręczny;
b) nauka kroju;
c) rachunek gospodarski i kupiecki;
d) wykonywanie wzorów i robót rękami i na maszynie;
e) metoda Schallenfeldowska.

§. 24. Przedmiotem nauki w oddziale haftu (*d*) będzie:

a) rysunek wolnoręczny;
b) rachunek gospodarski i kupiecki;
c) towaroznawstwo;
d) nauka o kolorach i stylach;
e) ćwiczenia w wykonywaniu wzorów i przedmiotów pracy.

§. 25. Oprócz tych przedmiotów uczennicom, które złożą dowody odpowiedniego uzdolnienia, udzieloną będzie nauka rysunku kompozycyjnego.

§. 26. Warunkiem przyjęcia na oddział szycia (*a*), robót (*c*) i haftu (*d*) jest ukończony 14-ty rok życia i ukończona nauka obowiązkowa, ustawami zastrzeżona.

Na oddział krawieczczyzny (*b*) przyjętą być może uczennica po ukończeniu nauki szycia (*a*).

§. 27. Z końcem roku szkolnego uczennica otrzyma świadectwo, wyszczególniające pilność i osiągnięty postęp.

§. 28. Nauki na kursie robót udzielać będą cztery nauczycielki i dwie pomocnice, oraz tyle nauczycielek, lub pomocnic tymczasowych, ile Rada miasta w miarę potrzeby ustanowi.

Nauki rysunku kompozycyjnego udzielać będzie za odpowiedniém wynagrodzeniem nauczyciel, który zarazem będzie miał nadzór nad całą nauką rysunków i estetycznym kierunkiem kursu robót kobiecych.

Etat płac i wynagrodzeń na kursie robót uchwala Rada miejska.

§. 29. Warunkiem uzyskania posady jest świadectwo z ukończonego kursu robót kobiecych w Krakowie, lub w innéj tego rodzaju szkole fachowéj.

Uzdolnienie szczególne może jednak wyjątkowo w braku świadectwa szkolnego i w inny sposób być udowodnioném.

Na przedstawienie Rady miasta Krakowa, c. k. Rada szkolna krajowa mianuje nauczycielki stałe, zaś c. k. Rada szkolna okręgowa nauczycielki tymczasowe i pomocnice.

§. 30. Uczennice kursu robót składają 1 zła. wpisowego i 12 zła. opłaty rocznéj. Prawo uwalniania uczennic niezamożnych od opłaty służy komisyi Rady miasta, na przedstawienie Dyrekcyi szkoły. Suma opłat wpływa do kasy miejskiéj.

Uczennice kursu dopełniającego, które uczęszczają na naukę w kursie robót, nie składają za ten kurs osobnéj opłaty.

§. 31. Przy kursie robót kobiecych udzielaną będzie nauka prania i prasowania, trwająca przez 10 tygodni za opłatą 3 zła.

Warunkiem przyjęcia jest ukończony 16ty rok życia.

§. 32. Bliższe szczegóły urządzenia i prowadzenia kursu robót określa regulamin, który Rada miasta uchwala, a c. k. Rada szkolna krajowa zatwierdza. —

D. Kurs handlowy dla kobiet.

§. 33 Kurs handlowy dla kobiet obejmuje jeden rok nauki.

§. 34. Przedmiot nauki w kursie tym stanowi:

a) język niemiecki;
b) język francuzki, oba udzielane w kierunku praktycznym;
c) korespondencya handlowa w języku polskim, niemieckim i francuzkim;
d) geografia handlowa;
e) rachunek kupiecki;
f) prowadzenie ksiąg handlowych;
g) prawo wexlowe;
h) towaroznawstwo;
i) kaligrafia.

§. 35. Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowej, lub złożenie egzaminu z nauk w szkole wydziałowéj udzielanych.

§. 36. O postępie uczennic orzeka klasyfikacya. Z końcem roku szkolnego odbędzie się nadto z uczennicami egzamin piśmienny i ustny, ten ostatni wobec

delegatów władz szkolnych, Rady miasta, Izby handlowéj i Kongregacyi kupieckiéj.

§. 37. Nauki na kursie handlowym udzielać będą nauczyciele fachowi, przedstawiani corocznie przez Radę miasta, a zatwierdzeni przez c. k. Władzę szkolną, za odpowiednią przez Radę miasta wyznaczyć się mającą remuneracyą.

§. 38. Paragrafy 30. i 32. niniejszego statutu stosują się także do kursu handlowego dla kobiet. —

STATUT
funduszu pożyczkowego Rudolfa
dla
podupadłych Rzemieślników Krakowskich,

z dnia 6. września 1858., zatwierdzony reskr. c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 30. maja 1859. L. 12235. a wprowadzony w wykonanie na mocy rozporz. Magistratu z dnia 13. kwietnia 1860., L. 4028., od dnia 15. kwietnia tegóż roku.

§. 1.

Ażeby rzemieślnikom nie z własnéj winy podupadłym przyjść w pomoc, ustanawia się z dobrowolnych składek fundusz pożyczkowy, na którego pierwsze założenie Gmina miasta Krakowa złr. w. a. 2625 przeznacza.

§. 2.

Z funduszu tego będą udzielane na kredyt osobisty, za opłatą procentu 4% pożyczki w kwocie od 25 złr. do 250 złr. w. a.

§. 3.

Prowadzeniem rachunków funduszu pożyczkowego trudnić się będzie bezpłatnie Kasa miejska, pod zarządem i kontrolą Magistratu oraz Wydziału miejskiego.*

§. 4.

Do uzyskania pożyczki mają prawo tylko rzemieślnicy, to jest majstrowie cechowi, wdowy po majstrach, tudzież osoby na mocy pozwolenia Władzy miejscowéj, lub krajowéj rzemiosło w obrębie rogatek miasta Krakowa wykonywujące.

§. 5.

Uzyskana pożyczka winna być spłaconą w ciągu jednego roku tj. sam kapitał w 25 dwutygodniowych ratach, procent zaś naraz w ostatnich dwóch tygodniach.

§. 6.

Opłacane procenta, równie jak późniéj mogące wpłynąć dary, będą bez uszczuplenia na pomnożenie funduszu obracane.

§. 7.

Rzemieślnik chcący uzyskać pożyczkę, winien jest osobiście podać prośbę do Naczelnika Magistratu, w któréj przeciąg czasu prowadzenia profesyi, stosunki familijne, przyczyna podupadnięcia, wysokość żądanéj pożyczki, wyszczególnionemi być mają. Do prośby téj winny być dołączone: kwit z opłacanego za ostatnie półrocze podatku zarobkowego, daléj poświadczenie właściciela domu, iż proszący jest trzeźwym i pracowitym robotnikiem, i że tytułem czynszu nic dłużnym nie jest — nakoniec deklaracya znanego z rzetelności i wypłacalności poręczyciela, że dług zaciągnięty w ratach wyznaczonych spłaconym zostanie.

Dla zasłonienia proszących od wydatków na układanie próśb i od skutków zwłoki z powodu niedokładnego wyłuszczenia wszystkich okoliczności na rozstrzygnienie prośby wpływających, Urzęda miejscowe wydawać będą za opłatą 3 ct. drukowane blankiety do takich podań**.

§. 8.

Podane prośby kolejno, podług daty wniesienia, przez komitet do tego ustanowiony, bezwzględną większością głosów rozstrzygane będą***.

Komitet ten, który w miarę zachodzącéj potrzeby zbierać się ma, składać się będzie: z Burmistrza miasta, lub jego zastępcy jako Prezydującego, jednego członka Wydziału miejskiego przez sam Wydział wybranego, Radcy Magistratu jako Referenta, Starszego Cechu, do którego podający należy, lub jeźli proszący do żadnego Cechu nie należy, profesyonisty tego samego, lub innego spowinowaconego zatrudnienia.

O skutku zapadłéj uchwały proszący na najkrótszéj drodze, bez przytaczania powodów zawiadomionym będzie.

Prezydującemu służy prawo zawieszenia wykonania uchwały i wniesienia przedmiotu na najbliższe posiedzenie Magistratu i Wydziału miejskiego, a zapadła w skutek tego decyzya będzie prawomocną.

§. 9.

Jeźli uchwała za udzieleniem pożyczki zapadnie, natedy proszący, jego małżonka, oraz poręczyciel do podpisania rewersu na dług według ułożonego formularza, do biura Referenta przyzwanymi zostaną, a po dopełnieniu tego, asygnacya na wypłacenie udzielonéj pożyczki do Kasy miejskiéj wydaną zostanie.

§. 10.

Przy wypłacaniu pożyczki wydaną będzie dłżnikowi książeczka do pokwitowania częściowych upłat.

§. 11.

Dłużnikowi służy prawo spłacenia przed terminem reszty pożyczki, a w takim razie, za doniesieniem Kasy, jeźli spłacający żądać będzie, nadpłacony procent w stosunku miesięcy zwróconym mu zostanie.

§. 12.

Pomyślność zakładu oddaje się pod szczególną opiekę Wydziału miejskiego, oraz Stowarzyszeń Rzemieślniczych, a te ostatnie starać się będą rzetelne naprzeciw Zakładowi postępowanie i dbałość o jego wzrost, pomiędzy swymi członkami upowszechniać.

§. 13.

Corocznie z obrotu funduszów na posiedzeniu Wydziału miejskiego sprawa zdawaną, a treść sprawozdania do publicznéj wiadomości podawaną będzie. —

* Obecnie Rady miejskiéj.

** Obecnie wydaje blankiety Kasa miejska.

*** Obecnie rozstrzyga prośby tego rodzaju Sekcya skarbowa Rady miejskiéj.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. W drukarni A. Koziańskiego.